Høgskolen i Telemark

Styret

Møtedato: 21.10.04
Saksnummer: S-sak 96/04
Journalnummer: 03/00813-02-03

Saksbehandler: Henning Hanto

STRATEGISK PLAN FOR HØGSKOLEN I TELEMARK 2005-2009 - FAGPROFIL

Bakgrunn

Jeg viser til S-sak 55/04, der styret fastsatte ny frist for arbeidet med strategisk plan og tok en oversikt over høgskolens nåværende fagprofil til etterretning. Denne oversikten vedlegges på nytt (vedlegg 7).

På grunnlag av drøfting i prosjektgruppa ble et høringsnotat om framtidig fagprofil og andre sentrale strategiske problemstillinger sendt til avdelingene 01.07.04 med høringsfrist 20.09.04. Notatet ligger ved (vedlegg 1). Problemstillingene i notatet er også behandlet i et fellesmøte mellom prosjektgruppa og referansegruppa 01.10.04. Referat fra dette møtet ligger ved (vedlegg 2). Punktene i høringsnotatet er senere drøftet av rektor, prorektor og høgskoledirektør, og det har vært en kort høringsrunde i prosjektgruppa.

Det har kommet høringsuttalelser fra alle avdelinger (vedlegg 3-6), dvs
- Avdeling for allmenne fag (AF)
- Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning (EFL)
- Avdeling for helse- og sosialfag (HS)
- Avdeling for teknologiske fag (TF)

AF har også vedlagt uttalelser fra instituttene:
- Institutt for idretts- og friluftslivsfag (IFIF)
- Institutt for kultur- og humanistiske fag (IKH)
- Institutt for natur-, helse- og miljøvernfag (INHM)
- Institutt for økonomi og informatikk (IØI)

Høringsuttalelsene

Nedenfor refereres høringsuttalelsene til hvert av de 12 punktene i høringsnotatet, med hovedvekt på avdelingenes uttalelser, og jeg gir mine merknader til hvert punkt. Flere enkeltheter i uttalelsene blir ikke kommentert, men vil bli tatt med i det videre arbeidet. Jeg trekker også inn noen poenger fra møtet med referansegruppa. Foreløpige synspunkt som kom til uttrykk på styreseminaret 24.09.04 blir også noe vektlagt. Formuleringene i høringsnotatet er satt i kursiv.

Institusjonsstatus

> *"I planperioden (2005-2009) skal Høgskolen i Telemark videreutvikles som en av de store og faglig sterke, statlige høgskolene med mål om å bygge opp doktorgradsutdanning på to fagfelt (nærmere definerte områder innen gass og energi og kulturfag). Tilbudet av mastergradsutdanninger skal stabiliseres rundt om lag 10 slike utdanninger. Spørsmålet om framtidig universitetsstatus avgjøres av hvor vellykket denne faglige satsingen blir."*

AF er enig i dette.

EFL slutter seg også til innholdet i punktet, og ser seg selv som en sentral aktør i en kulturfaglig

doktorgrad, som en mener må bygge på masterstudiene i folkekultur og i formgiving, kunst og håndverk. EFL mener også det må komme masterstudium i pedagogikk og i fagdidaktikk innen språkfagene.

HS skiller seg fra de andre avdelingene ved å mene at HiT ikke bør satse på doktorgradsstudier med mindre en først har bestemt seg for å satse på universitetsstatus, fordi etableringskostnadene er så høye. Avdelingen mener videre at etablering av nye masterprogrammer vil måtte må gå på bekostning av eksisterende. Etter HS' oppfatning må masterstudium ved HS ha førsteprioritet, og det må settes av øremerkede ressurser til dette.

TF er enig i ambisjonen om å bygge opp doktorgradsprogrammer innen kulturfag og gass/energi, men understreker at TF da trenger tilførsel av ressurser for å styrke fagmiljøet. Avdelingen ønsker at benevnelsen "gass og energisystemer" foreløpig blir benyttet. Jf også pkt 10.

I **referansegruppa** mente flere at formuleringene både i dette punktet og i pkt 3 var for defensive. Det framkom klare ønsker om at HiT bør flagge universitetsambisjoner nå, selv om det også kom fram motforestillinger. Både fra avdelingene og referansegruppa er det støtte til tanken om å satse på 2 doktorgradsprogrammer, selv om HS mener en da først bør ta stilling til om en vil bli universitet.

Når det gjelder mastergrader, innebærer forslaget at en i alle fall kan øke antallet med 2 (HiT har nå 8 mastergradsstudier). Det ligger imidlertid også i kortene at en må kunne avvikle eksisterende mastergrader som rekrutterer svakt.

Den satsingen som er foreslått, vil kreve tunge løft og sterk prioritering av ressursbruk, og forutsetter også betydelig ekstern støtte for å lykkes. Jeg kan likevel være enig i at punktet kan gis en mer offensiv form, jf her også dialogen under styreseminaret 24.09.04 og foreslår følgende:

I planperioden skal Høgskolen i Telemark <u>forsterke sin posisjon</u> som en av de store og faglig sterke statlige høgskolene med mål om å bygge opp doktorgradsutdanning på to fagfelt (nærmere definerte områder innen gass og energisystemer og kulturfag). Tilbudet av mastergradsutdanninger skal stabiliseres rundt om lag 10 slike utdanninger. <u>Denne satsingen reflekterer høgskolens mål om å få universitetsstatus innen 2015, enten alene eller sammen med andre.</u>

På denne måten flagges universitetsambisjonene tydeligere, selv om realiteten i satsingen i planperioden ikke endres vesentlig fra det opprinnelige forslaget. Tidfestingen er med på å konkretisere målet, og viser samtidig til at en slik utvikling er en tidkrevende prosess.

<u>Studiesteder</u>

> *"Nåværende studiesteder skal opprettholdes, men Grenland skal i sterkere grad utnyttes som potensielt marked og flere utdanninger skal nettbaseres. Den IKT-infrastruktur som høgskolen disponerer, skal også utnyttes bedre."*

AF støtter punktet.

EFL viser til at avdelingen allerede er tungt etablert i Grenland, deltar i samarbeidsprosjekt i Drammen og har flere nettbaserte tilbud. Oppfatningen er at EFL nå hovedsakelig bør stabilisere desentraliseringen, styrke nettbaseringen og konsolidere Notodden som studiested, framfor å omorganisere og ekspandere ytterligere.

HS er enig i at satsing i Grenland kan være en forutsetning for vekst i HiT, men mener samtidig at det kan stå i motsetning til ønsket om å opprettholde de øvrige studiestedene på samme nivå som i dag. Avdelingen peker også på at det vil forutsette utbygging av lokaler og infrastruktur i Grenland.

Også **TF** mener at ytterligere satsing på Porsgrunn som studiested vil måtte kreve utbygging eller vesentlige ombygginger.

Det har ikke kommet vesentlige innvendinger mot punktet, og jeg foreslår ikke endringer. Det er riktig, slik HS peker på, at en ikke kan garantere at alle studiesteder vil opprettholde samme studenttall som i dag. Spørsmålet om lokalsituasjonen som HS og TF reiser, er også relevant, og må vurderes nærmere i forbindelse med den videre strategiprosessen.

Samarbeid med andre høgskoler

> *"Samarbeidet med omkringliggende høgskoler skal intensiveres, men det er ikke aktuelt å gå inn i fusjonsforhandlinger nå."*

Alle avdelingene synes å være er enige i at en ikke bør ta sikte på fusjon med andre høgskoler nå.

HS understreker at samarbeidet må konkretiseres ut over intensjonsstadiet, og at det må omfatte flere høgskoler enn Buskerud og Vestfold.

I **referansegruppa** mente flere at HiT burde satse på sammenslåing med høgskolene i Vestfold og Buskerud, i forbindelse med den politiske satsingen på BTV-samarbeidet.

Bl.a. ut fra de drøftingene som har foregått med de to andre høgskolene, er ikke dette realistisk nå. Jeg viser til at formuleringen ikke utelukker at situasjonen kan endre seg, jf også forslaget til formulering i pkt. 1, og tilrår at den blir stående. Jeg foreslår å bytte om rekkefølgen på pkt 2 og 3 av innholdsmessige grunner.

Internasjonalisering

> *"Internasjonaliseringsvirksomheten skal intensiveres betydelig. Det skal legges til rette for studieopphold i utlandet på minst tre måneder for alle bachelorgradsstudenter som ønsker det, med tilsvarende tilrettelegging i studieprogrammene for innreisende studenter. Fokus skal også rettes mot en videreføring og utviding av allerede godt etablerte bilaterale avtaler bl.a. på mastergradsnivå."*

Alle avdelingene er enige i dette.

EFL understreker at avdelingene må ha ansvar for å etablere og opprettholde de internasjonale kontaktene, men med bistand fra prosjektkoordinator i FA.

HS mener formuleringen er for vag og generell, og vil legge mer vekt på samordning av internasjonaliseringsaktivitetene på tvers av avdelingene.

Referansegruppa støttet formuleringen. Jeg foreslår ikke endringer.

Idretts-, kroppsøvings- og friluftslivsfag

> *"Idretts-, kroppsøvings- og friluftslivsområdet anses for å være ett av hovedsatsingsområdene for høgskolen, som så langt ikke har utnyttet potensialet godt nok på dette området."*

AF slutter seg til dette, og mener det er på tide at dette fagområdet blir prioritert i høgskolens sentrale styringsdokumenter. Det vises også til pkt. 12.

EFL ser på positivt på en satsing innen idretts-, kroppsøvings- og friluftslivsområdet, og ønsker nærmere samarbeid mellom miljøene ved AF og EFL, bl.a. slik at masterstudiet ved AF kan integreres i et 5-årig lærerutdanningsløp. Jf imidlertid pkt 12. Avdelingen viser også til samarbeidsmuligheter med fagmiljøer ved EFL på flere områder, jf uttalelsen.

HS ønsker presisert hvilket uutnyttet potensial det er tale om, og viser til at avdelingen har kompetanse som kan bidra på dette feltet.

Det har ikke kommet merknader som foranlediger endringer i innholdet i punktet. Jeg foreslår likevel noen språklige forandringer.

Helse- og sosialfag

> *"Også for helse- og sosialfagene skal det legges til rette for videre utvikling og vekst. Avdelingen skal kunne tilby mastergradsutdanning, alene eller i samarbeid med andre avdelinger i høgskolen. FoU-virksomheten skal styrkes. Avdeling for helse- og sosialfag bes foreslå hvilke FoU-satsingsområder som skal blinkes ut og hvilken mastergradsutdanning som skal prioriteres."*

AF støtter dette, men mener avdelingen selv må ha evne og vilje til å styrke FoU-virksomheten.

EFL ser positivt på dette, og viser til at en er i dialog med HS om medvirkning i framtidig masterstudium.

HS støtter punktet, men mener at fagområdet må omtales som et hovedsatsingsområde. HS mener også at en egen mastergradsutdanning ved avdelingen må prioriteres i perioden. Innholdet i et slikt studieprogram drøftes også i uttalelsen.

I **referansegruppa** framkom det støtte til økt satsing på FoU, særlig retta mot helsesektoren og eldreomsorgen, og ønske om at utdanningene burde innrettes mot et internasjonalt arbeidsmarked.

Jeg er enig i at helse- og sosialfagene skal være et hovedsatsingsområde i perioden. Oppbygging av mastergradsutdanning vil forutsette at FoU-virksomheten ved avdelingen og den formelle kompetansen i personalet økes. Dette er både et ansvar for avdelingen selv og for høgskolen som helhet. Området for en spesiell satsing på FoU må avklares nærmere. Jeg mener derfor det må være riktig å holde spørsmålet om hvorvidt en mastergradsutdanning skal utvikles av avdelingen alene eller i samarbeid med andre miljøer i høgskolen, åpent på dette tidspunktet. Jeg foreslår følgende formulering:

Helse- og sosialfagene skal være ett av høgskolens hovedsatsingsområder, og det skal legges til rette for videre utvikling og vekst. Avdelingen skal kunne tilby mastergradsutdanning, alene eller i samarbeid med andre avdelinger i høgskolen. FoU-virksomheten skal styrkes. Området for mastergradsutdanningen og styrkingen av FoU-arbeidet skal ses i sammenheng.

Lærerutdanning

> *"Det skal legges til rette for at lærerutdanningene kan opprettholde sin dimensjon og framstå som et faglig tyngdepunkt innen profesjonsutdanningene i Norge. For å befeste og styrke denne posisjonen skal samarbeidet mellom Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning og Avdeling for allmenne fag intensiveres. Det skal utvikles et tilbud om mastergradsutdanning innen humanistiske fag (språkdidaktikk) og det skal tilbys femårig lærerutdanning med integrert PPU. Muligheten for å ta bachelorgrad etter tre år av allmennlærerutdanningen skal framstå tydeligere. Pedagogikkmiljøet skal styrkes og gis et særlig ansvar for utviklingen av høgskolens samlede læringsmiljø. Det kan være aktuelt med en mastergradsutdanning på dette området, f.eks. i samarbeid med Avdeling for helse- og sosialfag. De aktuelle avdelinger skal kommentere disse forslagene særskilt."*

AF støtter punktet, og viser til at det er gjort framskritt i samarbeidet mellom EFL og AF siste år. IKH opplyser at det foregår drøftinger om masterutdanning innenfor norsk og engelsk fagdidaktikk, om hvordan IKHs studietilbud i norsk, engelsk og historie kan dekke behov både i 3. og 4. året i lærerutdanningen både på Notodden og i Porsgrunn, og om hvilke emner lærerstudentene må velge for å kunne søke opptak til masterstudiet i kulturstudier.

EFL er glad for støtten til lærerutdanning generelt og til pedagogikkmiljøet spesielt. Avdelingen viser til pågående drøftinger om samarbeid innenfor de tre veiene til lærerutdanning:

- Allmenn-, førskole-, og faglærerutdanningene ved EFL, der fagstudier ved AF kunne gå inn som det valgfrie 3. og 4. året i allmennlærerutdanning når krav til fagdidaktikk og praksisopplæring er ivaretatt.

- Bachelorgrad eller påbygging av årsstudier innenfor ulike fag med tillegg av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

- Femårig lærerutdanning med integrert PPU. Avdelingene ser 6-7 interessante kombinasjoner der allmenn-, førskole- og faglærerstudenter kan legge opp til 5-årige løp. I tillegg kan det komme nye masterstudier innenfor språkdidaktikk og pedagogikk.

Avdelingen mener det er en forutsetning at pedagogikkmiljøet styrkes, og går inn for å satse på begge de nevnte nye masterstudiene.

HS går ikke mot innholdet i punktet, men mener en bør finne formuleringer som ikke framhever lærerutdanningene for sterkt i forhold til de andre profesjonsutdanningene i HiT.

TF slutter seg til forslaget om å styrke pedagogikkmiljøet og å gi det ansvar for utvikling av høgskolens læringsmiljø, bl.a. veileder-/lærerrollen og alternative undervisnings- og evalueringsformer. TF vil også inkludere profesjonsrollen og FoU knytta til dette.

Referansegruppa var bl.a. opptatt av at lærerutdanninga må innrettes mot den praktiske skolehverdagen, og at kontakten mellom fagmiljøene og skoleverket bør bli bedre.

Det er også her støtte til realitetene i forslaget. Jeg kan være enig med HS i at formuleringen om å være et faglig tyngdepunkt innen (alle) *profesjonsutdanningene* i Norge kan virke noe ambisiøst, men mener det er godt grunnlag for en slik formulering når det gjelder *lærerutdanningene*, og foreslår slik endring. Jeg streker også under at det for lærerutdanningene er tale om konsolidering ("opprettholde sin dimensjon"), mens det for idretts-, kroppsøvings- og friluftslivsstudiene og for helse- og sosialfagene, som de eneste fagområder, gis uttrykk for vekstambisjoner ("hovedsatsingsområder").

Kunst- og kulturfag

> *"Høgskolen har i dag sterke fagmiljøer innen kunst- og kulturfagområdet. Alle avdelinger bidrar her, men med ulik faglig tyngde. Profilen er likevel noe sprikende og ikke tydelig nok. Alle avdelinger skal derfor kommentere dette fagområdet særskilt med vekt på hvordan samarbeidet mellom avdelingene kan intensiveres og hvordan området samlet sett kan profileres bedre, jf. forslaget om faglig utvikling mot rett til å tildele doktorgrad innen nærmere definert kulturfaglig område."*

AF viser til uttalelsen fra IKH, der instituttet understreker at det ikke kan trekkes noe skille mellom kulturfag og humanistiske fag, men at alle disse fagene er kulturfaglige. IKH stiller seg også kritisk til utsagnet om at HiTs profil på kunst- og kulturfagsområdet er sprikende og ikke tydelig nok, og mener at oppgaven snarere må være å finne en syntese, eller et overlappende/konsentrert område for høgskolens fire kulturfaglige masterstudier (kulturstudier, folkekunst, forming og idrett).

AF viser også til uttalelsen fra IFIF, som ønsker at idrett og friluftsliv skal framstå som en naturlig del av kulturfagområdet. Profileringen av kulturfagområdet i IFIFs virksomhet vil skje gjennom Senter for kultur- og idrettsstudier i planperioden. Instituttet ønsker å delta i utredningen av doktorgradsstudiet på kulturfagområdet gjennom dette senteret.

EFL støtter punktet slik det er formulert, og viser til at det i instituttledersamtaler mellom AF og EFL er klarlagt mange interessante møtepunkter i fagmiljøene ved de to avdelingene. EFL mener at en

felles mastergrad og et doktorgradsforum for kulturfagene ved HiT vil gi mulighet til å meisle ut og profilere et forskningsfelt høgskolen er alene om på landsbasis.

HS viser til videreutdanningen i Kultur for helse, som er et samarbeidsprosjekt med AF, og mener videre at det flerkulturelle perspektivet må inngå i en framtidig satsing på kulturfag.

Referansegruppa ga entydig støtte til den foreslåtte satsingen på disse fagene.

Påpekningen fra IKH og AF om at de humanistiske fagene også er kulturfag, er naturligvis riktig. Skillet som er gjort i forbindelse med beskrivelsen av høgskolens nåværende fagprofil, var ikke ment å tildekke dette, men bl.a. å få fram ulikheter i utdannings- og FoU-profil innenfor det kulturfaglige feltet i bred forstand. I denne sammenhengen er det imidlertid naturlig at de humanistiske fagområdene regnes med i grunnlaget for den videre satsingen, deriblant på en kulturfaglig doktorgrad. En betydelig utfordring er ikke desto mindre å meisle ut et område for en slik doktorgrad som har en klar og enhetlig profil og som samtidig bygger på sterk eksisterende kompetanse i høgskolen. Høringsrunden har, for så vidt naturlig nok, ikke gitt noen avklaring av hvordan dette kan gjøres. Jeg viderefører derfor forslaget fra høringsnotatet uten substansielle endringer.

Økonomisk-administrative fag

> *"Det økonomisk-administrative området i Bø skal framstå som et klarere faglig tyngdepunkt med økt vekt på FoU-virksomhet og samhandling med regionalt samfunns- og næringsliv. Innenfor dette fagmiljøet bør ledelsesfagene gis en sterkere posisjon. Øk/adm-miljøet bør ta mål av seg til å tilrettelegge for en mastergradsutdanning innen ledelse, som kan knyttes opp mot skole-, helse- og teknologifagene. Det skal også legges til grunn at dette fagområdet skal gi tilbud i Grenland - også på dagtid. Alle avdelinger bes kommentere dette spesielt."*

AF slutter seg til innholdet i punktet, og mener at IØI vil måtte ta et løft når det gjelder FoU og kompetanseutvikling dersom et masterstudium skal kunne realiseres. Avdelingen viser ellers til uttalelsen fra IØI, som er positiv både til å utvikle mastergrad og til å satse mer i Grenland, i første omgang med 1-årig studium i bedriftsøkonomi. Instituttet mener begge deler vil kreve tilførsel av personal- og økonomiske ressurser, mens avdelingen mener mye kan oppnås ved omdefinering av eksisterende stillinger.

EFL har hatt sonderinger med IØI og mener en mastergradsutdanning i ledelsesfag, derunder skoleledelse, er interessant på noe sikt. EFL viser også til entreprenørskap som et område der det er samarbeidsmuligheter mellom EFL og AF.

HS understreker at økning av studietilbudet i Grenland vil kreve utbygging av lokaler og infrastruktur, og mener lite kan oppnås ved kveldsundervisning o.l. Avdelingen tviler på behovet for en mastergradsutdanning i ledelsesfag med et bredt nedslagsfelt mot mange profesjonsgrupper, og antyder at kortere målrettede kurs kan være mer formålstjenlig.

TF viser til sine populære valgpakker i IKT og økonomi og ledelse, som gjennomføres i samarbeid med AF, og til det pågående arbeidet med et masterstudium i teknologiledelse. TF støtter derfor en styrking av de økonomisk-administrative fagene, og mener dessuten at språkfagene bør utnyttes bedre innenfor profesjonsutdanningene.

Referansegruppa hadde noe delte oppfatninger om satsingen på dette feltet. Mens noen la vekt på behovet for økt ledelseskompetanse i offentlig og privat virksomhet, ble det også stilt spørsmål ved om høgskolen har et tilstrekkelig kompetansemessig grunnlag, og om ikke andre institusjoner står sterkere på dette feltet. Det ble også spurt om det i det hele er fornuftig å satse på økonomisk-administrative fag i HiT.

Jeg mener at økonomisk-administrative fag fortsatt må være en viktig del av HiTs virksomhet, både som egne studier og som en faglig ressurs for andre studier i høgskolen. Jeg mener også at ønsket om å styrke FoU-virksomheten er viktig. Imidlertid har jeg kommet til at det ikke er et tilstrekkelig grunnlag i HiT for å signalisere sterk satsing på lederutdanning på høyt nivå nå. Det ville innebære at en måtte omdisponere betydelige ressurser fra andre områder for å bygge opp et tilstrekkelig tungt fagmiljø. I og med at det fins flere lederutdanningstilbud ved andre institusjoner, både nasjonalt og internasjonalt, finner jeg ikke en slik prioritering riktig, også sett i sammenheng med øvrige satsinger som er foreslått. Jeg merket meg her også foreløpige synspunkt signalisert på styreseminaret 24.09.04. Jeg foreslår derfor at punktet får slik ordlyd:

Det økonomisk-administrative området i Bø skal framstå som et klarere faglig tyngdepunkt med økt vekt på FoU-virksomhet og samhandling med regionalt samfunns- og næringsliv. Øk/adm-miljøet bør ta mål av seg til å tilrettelegge for en mastergradsutdanning. Det skal også legges til grunn at dette fagområdet skal gi tilbud i Grenland - også på dagtid.

Teknologiske fag, natur- og miljøvernfag

> *"Innen teknologiske fag og natur- og miljøvernfag er det en spesiell situasjon ved at studentrekrutteringen og studiepoengproduksjonen i vekslende grad er for lav, mens den faglige kompetansen er høy og FoU-virksomheten av stort omfang og god kvalitet. Avdeling for teknologiske fag skal vurdere hvilke omlegginger som må gjennomføres på både bachelor- og masternivå for å utvikle et konkurransedyktig fagmiljø på det teknologiske området med moderniserte studier, samt forslaget om rett til å tildele doktorgrad på nærmere definert område innen gass og energi. Potensialet innen gass- og energifeltet skal særlig omtales. Avdeling for allmenne fag skal legge fram forslag til en omstillingsorientert utvikling av natur- og miljøvernfagene. Avdelingen skal også vurdere og fremme forslag om hvordan IT-fagene, som nå har betydelige rekrutteringsproblem, kan omstilles (videreutvikling av studieprogrammet, integrering i andre studium, desentralisering og nettbasering)."*

AF er enig i problemstillingene slik de framgår i punktet, og er innforstått med behovet for en omstillingsorientert utvikling av natur- og miljøfagene. AF ønsker en enhetlig tilnærming til problematikken fra høgskolens side. Avdelingen viser ellers til uttalelsene fra instituttene. INHM opplyser at planer for omstilling av bachelorstudiene ved instituttet er i full gang, men peker på kapasitetsproblemer i denne sammenhengen. Instituttet mener at samarbeidet med GIS-miljøet ville blitt mer effektivt dersom dette miljøet var plassert i INHM. IFIF mener at studietilbudene i natur-, helse- og miljøvernfag må moderniseres og utvikles fram til doktorgradsutdanning. IØI mener at den beste omstillingen av studietilbudene i informatikk er å satse på videreutvikling av valgemner og derved styrke bachelorutdanningen.

EFL viser til at naturfag blir faset ut som obligatorisk fag i allmennlærerutdanningen, og mener at et samarbeid mellom fagmiljøene i Bø og på Notodden kan berike og styrke naturfagmiljøet i HiT og bidra til en bredere rekruttering til masterstudium i natur-, helse- og miljøvern i Bø. Avdelingen ønsker at inntakskravene til masterstudiet i natur-, helse- og miljøvernfag skal endres slik at studieprogrammet åpnes for studenter fra lærerutdanningene.

HS understreker at omstillingsbehovet ved TF må vurderes på et overordnet nivå, og ikke bare av TF selv. HS mener det må være en klar sammenheng mellom rekruttering og produserte studiepoeng og tildeling av ressurser, og at TFs ressursbruk må vurderes i forhold til de virkningene den har for de øvrige avdelingene. En viser særlig til høgskolens ansvar for å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet ved HS.

TF viser til pågående strategiarbeid i avdelingen. Avdelingen mener å ha gode faglige forutsetninger for å arbeide mot et eget doktorgradsprogram, og ser gass og energisystemer som et svært interessant område. For at fagmiljøet ikke skal bli for lite og sårbart, bør den videre faglige utviklingen baseres på det som i dag er den faglige kjernevirksomheten på feltet prosess og energi og innenfor systemteori og

målesystemer. TF ønsker derfor å bruke noe mer tid på å komme fram til betegnelsen på et evt doktorgradsområde.

Det synes å være støtte til tanken om et doktorgradsprogram innenfor feltet gass- og energisystemer. For øvrig har det ikke kommet klare innspill fra avdelingene om hvordan disse fagområdene bør omstille seg. Heller ikke fra **referansegruppa** har det kommet innspill som gir grunnlag for å konkretisere strategiene nærmere. På denne bakgrunnen foreslår jeg slik formulering:

Innen teknologiske fag og natur- og miljøvernfag er det en spesiell situasjon ved at studentrekrutteringen og studiepoengproduksjonen i vekslende grad er for lav, mens den faglige kompetansen er høy og FoU-virksomheten av stort omfang og god kvalitet. Det skal gjennomføres omlegginger på både bachelor- og masternivå for å utvikle et konkurransedyktig fagmiljø på det teknologiske området med moderniserte studier. På nærmere definert område innen gass og energisystemer er siktemålet å få rett til å tildele doktorgrad. Bachelorstudiene i natur-, helse og miljøvernfag skal moderniseres og tilpasses etterspørselen i markedet. Det samme gjelder IT-studiene (videreutvikling av studieprogrammet, integrering i andre studium, desentralisering og nettbasering).

Nisjestudier

> *"Høgskolen i Telemark tilbyr noen studium som er spesielle i nasjonal sammenheng. Særlig følgende skal her trekkes fram: Bokbransjeledelse, folkekunst og folkemusikk, forfatterstudium, kultur for helse, Norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter, og noen praktisk-estetiske fag. Avdelingene bes vurdere hvordan disse nisjestudiene, som for en del er kostbare studier, skal behandles under det videre arbeidet med høgskolens fagprofil."*

AF støtter uttalelsen fra IØI om studiet i bokbransjeledelse. IØI mener at studiet bidrar til å manifestere avdelingens kulturfaglige profil, og understreker at det ikke medfører særlig netto ressursforbruk. Det er også aktuelt å tilby studiet som et nettbasert fjernundervisningsopplegg.

AF slutter seg også til uttalelsen fra IKH, som vil prioriterer videre satsing på forfatterstudiet, med utgangspunkt i den nasjonalt og nordisk enestående posisjonen dette utdanningstilbudet har oppnådd. En ser likevel at studiet er svært kostbart, og ønsker å arbeide videre med finansieringen av et 2. år.

Avdelingen ser potensial for ytterligere utvikling av og rekruttering til Norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter, og mener avdelingen bør få funksjon som ”senter” for norskopplæring for utenlandske studenter som skal videre i høyere utdanning i Norge.

EFL ser det som viktig for høgskolen som helhet å ha studier som er særmerkte, men mener antallet unike og dyre studier må være begrenset. Nisjestudiene bør i størst mulig grad behandles som andre studier med hensyn til krav om oppfylling av studieplasser, gjennomstrømming og kandidatproduksjon. EFL fastslår at det som kan oppfattes som kostbare nisjestudier ved Institutt for forming og formgivning, klart oppfyller disse kravene. Avdelingen mener at sterk profilering av formgivning, kunst og håndverksstudiene på Notodden vil gi økt rekruttering når effekten av ny allmennlærerutdanning slår inn for fullt i løpet av de neste to årene.

EFL mener at studiene i folkekultur ved Institutt for folkekultur har samme status og bygger opp om en unik mastergradsutdanning ved høgskolen.

HS mener også at nisjestudiene bør vurderes i forhold til rekruttering, kostnader og avdelingenes satsingsområder, og mener at avdelingens videreutdanning i Kultur for helse kommer godt ut av en slik vurdering.

TF er særlig opptatt av Norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter, som en mener kan utnyttes bedre av avdelingene utenom AF, f.eks. gjennom kvoteavtaler. TF tar også til orde for norskkurs for utenlandske utvekslingsstudenter, og for sommerkurs i norsk språk og kultur.

Referansegruppa la vekt på at nisjestudiene er viktige for å gjøre høgskolen kjent utad.

Jeg er enig med EFL og HS i at det også må stilles krav om rekruttering, kostnadseffektivitet m.v. til nisjestudiene, og foreslår slik formulering:

Høgskolen i Telemark skal fortsatt tilby noen studier som er spesielle i nasjonal sammenheng. Disse studiene skal likevel i størst mulig grad behandles som andre studier med hensyn til krav om oppfylling av studieplasser, gjennomstrømming, kandidatproduksjon og kostnadseffektivitet, og de må passe inn i høgskolens fagprofil for øvrig.

Organisatoriske endringer

> *"For å utløse potensialet for vekst innen idretts-, kroppsøvings- og friluftslivsfagene og for å konsolidere og styrke lærerutdanningene, synes det nødvendig med organisatoriske endringer, fordi dagens struktur kan synes å hindre en positiv utvikling på disse områdene. Prosjektgruppa foreslår at det i første omgang legges til rette for instituttinndeling på tvers av avdelingsgrensene ved at tilsatte innen idretts-, kroppsøvings- og friluftslivsfagene ved Avdeling for allmenne fag og Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning samorganiseres i ett tversgående institutt og at tilsatte innen humaniora samorganiseres på samme måte. De to avdelingene bes kommentere dette spesielt."*

AF slutter seg til uttalelsen fra IFIF, som er positiv til at idrett, kroppsøving og friluftsliv ses som ett hovedsatsingsområde slik at en unngår intern konkurranse og framstår og markedsføres som en enhet. Avdelingen er på dette grunnlaget åpen for organisatoriske endringer innen dette fagfeltet, forutsatt at de to avdelingenes delvis ulike interesser ivaretas.

AF støtter også uttalelsen fra IKH, og ser ikke det samme behovet for samorganisering av de humanistiske fagmiljøene som når det gjelder kroppsøvings- og idrettsfag. Dette synet bygger bl.a. på at det allerede foregår samarbeidsbestrebelser innenfor nåværende organisering.

EFL går mot instituttinndeling på tvers av avdelingsgrenser, og mener slike vedtak kan virke demotiverende. Avdelingen er usikker på hva som er gevinsten ved en samorganisering, og finner det ikke dokumentert at det vil bidra til å konsolidere og styrke lærerutdanningene, eller at nåværende ordning er til hinder for nødvendig og ønskelig samarbeid.

HS tar ikke stilling til mulige organisatoriske endringer, men gjør oppmerksom på at idretts- og friluftslivsfag også er sentralt i studiene i barnevern og i vernepleie, og at disse derfor også bør inkluderes i samarbeidet.

På bakgrunn av høringsuttalelsene er det ikke grunnlag for å gjøre vedtak om organisatoriske endringer nå. Dette punktet skiller seg også fra de øvrige siden det er tale om virkemiddel for å nå faglige mål, jf. styreseminaret 24.09.04. Styret må derfor etter min oppfatning komme tilbake til dette spørsmålet i forbindelse med detaljutformingen av strategisk plan.

Tilråding

Med forbehold om mulige endringer som følge av drøftingsmøtet med tjenestemannsorganisasjonene 18.10.04, rår jeg styret til å gjøre slikt vedtak:

Styret vedtar at følgende overordnede synspunkter foreløpig skal legges til grunn for det videre arbeidet med strategisk plan for Høgskolen i Telemark for 2005-2009 når det gjelder fagprofil:

1. *I planperioden skal Høgskolen i Telemark forsterke sin posisjon som en av de store og faglig sterke, statlige høgskolene med mål om å bygge opp doktorgradsutdanning på to fagfelt (nærmere definerte områder innen gass og energisystemer og kulturfag). Tilbudet av mastergradsutdanninger skal stabiliseres rundt om lag 10 slike utdanninger. Denne satsingen reflekterer høgskolens mål om å få universitetsstatus innen 2015, enten alene eller sammen med andre.*

2. *Samarbeidet med omkringliggende høgskoler skal intensiveres, men det er ikke aktuelt å gå inn i fusjonsforhandlinger nå.*

3. *Nåværende studiesteder skal opprettholdes, men Grenland skal i sterkere grad utnyttes som potensielt marked og flere utdanninger skal nettbaseres. Den IKT-infrastruktur som høgskolen disponerer, skal også utnyttes bedre.*

4. *Internasjonaliseringsvirksomheten skal intensiveres betydelig. Det skal legges til rette for studieopphold i utlandet på minst tre måneder for alle bachelorgradsstudenter som ønsker det, med tilsvarende tilrettelegging i studieprogrammene for innreisende studenter. Fokus skal også rettes mot en videreføring og utviding av allerede godt etablerte bilaterale avtaler bl.a. på mastergradsnivå.*

5. *Idretts-, kroppsøvings- og friluftslivsområdet skal være ett av hovedsatsingsområdene for høgskolen, og potensialet på dette området skal utnyttes bedre.*

6. *Helse- og sosialfagene skal være ett av høgskolens hovedsatsingsområder, og det skal legges til rette for videre utvikling og vekst. Avdelingen skal kunne tilby mastergradsutdanning, alene eller i samarbeid med andre avdelinger i høgskolen. FoU-virksomheten skal styrkes. Området for mastergradsutdanningen og styrkingen av FoU-arbeidet skal ses i sammenheng.*

7. *Det skal legges til rette for at lærerutdanningene kan opprettholde sin dimensjon og framstå som et faglig tyngdepunkt innen lærerutdanningene i Norge. For å befeste og styrke denne posisjonen skal samarbeidet mellom Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning og Avdeling for allmenne fag intensiveres. Det skal utvikles et tilbud om mastergradsutdanning innen humanistiske fag (språkdidaktikk) og det skal tilbys femårig lærerutdanning med integrert PPU. Muligheten for å ta bachelorgrad etter tre år av allmennlærerutdanningen skal framstå tydeligere. Pedagogikkmiljøet skal styrkes og gis et særlig ansvar for utviklingen av høgskolens samlede læringsmiljø. Det kan være aktuelt med en mastergradsutdanning på dette området, f.eks. i samarbeid med Avdeling for helse- og sosialfag.*

8. *Høgskolen har i dag sterke fagmiljøer innen kunst- og kulturfagområdet. Alle avdelinger bidrar her, men med ulik faglig tyngde. Profilen er likevel noe sprikende og ikke tydelig nok. Samarbeidet mellom avdelingene skal intensiveres og området samlet sett skal profileres bedre, jf forslaget om faglig utvikling mot rett til å tildele doktorgrad innen nærmere definert kulturfaglig område.*

9. *Det økonomisk-administrative området i Bø skal framstå som et klarere faglig tyngdepunkt med økt vekt på FoU-virksomhet og samhandling med regionalt samfunns- og næringsliv. Øk/adm-miljøet bør ta mål av seg til å tilrettelegge for en mastergradsutdanning. Det skal også legges til grunn at dette fagområdet skal gi tilbud i Grenland - også på dagtid.*

10. *Innen teknologiske fag og natur- og miljøvernfag er det en spesiell situasjon ved at studentrekrutteringen og studiepoengproduksjonen i vekslende grad er for lav, mens den faglige kompetansen er høy og FoU-virksomheten av stort omfang og god kvalitet. Det skal gjennomføres omlegginger på både bachelor- og masternivå for å utvikle et konkurransedyktig fagmiljø på det teknologiske området med moderniserte studier. På nærmere definert område innen gass og energisystemer er siktemålet å få rett til å tildele doktorgrad. Bachelorstudiene i natur-, helse og miljøvernfag skal moderniseres og tilpasses etterspørselen i markedet. Det samme gjelder IT-studiene (videreutvikling av studieprogrammet, integrering i andre studium, desentralisering og nettbasering).*

11. *Høgskolen i Telemark skal fortsatt tilby noen studier som er spesielle i nasjonal sammenheng. Disse studiene skal likevel i størst mulig grad behandles som andre studier med hensyn til krav om oppfylling av studieplasser, gjennomstrømming, kandidatproduksjon og kostnadseffektivitet, og de må passe inn i høgskolens fagprofil for øvrig.*

12. *Styret vil komme tilbake til spørsmålet om det vil være nødvendig med organisatoriske endringer i høgskolen for å realisere målene som gjelder fagprofil.*

Nils Røttingen
høgskoledirektør

Vedlegg:
1. Internt notat til avdelingene 01.07.04
2. Referat fra fellesmøte mellom prosjekt- og referansegruppa 01.10.04
3. Internt notat med vedlegg fra EFL 20.09.04
4. Internt notat fra HS 20.09.04
5. Internt notat med vedlegg fra AF 15.09.04
6. Internt notat fra TF 23.09.04
7. Notat HH 20.04.04: Høgskolens nåværende fagprofil